

Nagy társadalmi ünnep volt a vasárnapi szegedi sajtónap

A magyar újságírás vezére Szegeden — Megalakult a Magyar Újságírók Egyesületének és az Újságírók Szanatórium Egyesületének szegedi osztálya
Rákosi Jenő és Márkus Miksa beszédei a sajtóellenes hangulat megszüntetéséről a város díszbédjén és az újságírók lakomáján

(A Délmagyarország munkatársától.) Vasárnap ünnep volt a szegedi sajtónak és a szegedi sajtón keresztül az egész magyar sajtónak is. A sajtó ünnep a legkritikább ünnepek közé tartozik, jelentősége éppen ezért sokkal nagyobb, sokkal komolyabb, mint az egyéb ünnepeké. A magyar újságírást néhány keserves esztendő elszoktatta a felelős és felelőtlen urak elismerésétől, dicséretétől, a sajtó sokáig bűnbakja volt mindenkinek és mindennek. A szegedi sajtónap zárta talán le ezt a sajtóellenes korszakot, amely az oklatan és az értelmetlen reakció korszaka volt.

A szegedi sajtónapnak keretét az az öröndetes esemény adott, hogy a Magyar Újságírók Egyesületének elnöksége megalakította az egyesület szegedi csoportját. A szegedi újságírók vendégei között olyan újságírók voltak, akik igazi, elorozhatatlan értéket jelentenek az egész magyarság számára, akik méltó büszkesége lehetnének a világ legnagyobb, leggazdagabb nemzetének is.

Szép és tanulságos volt a szegedi sajtónap, amely elejétől végig a fentartások és gátlások nélküli szeretet jegyében folyt le és amely nemcsak a sajtó vezéreinek és közkeletűeknek volt meleg, ben-

sős ünnep, hanem ünnep volt az egész magyar zsurnalisztikának és ünnep volt Szeged társadalmának is. Talán az új, a nemes harcokra edző megbékélés ünnep. Az ünnep keretében elhangzott néhány olyan beszéd, közéleti tényezők és újságírók beszédje, amely nem maradhat visszhang nélkül, amelynek hangját nem a hétköznapi ünnepek kongó frázisai tették messzehangzóvá, hanem az a felismerés, hogy a nagy újjáépítő munka felszabadított sajtó nélkül el sem képzelhető.

A megérkezés

A Magyar Újságírók Egyesületének vezetősége vasárnap délelőtt érkezett Szegedre. A vendégeket a Szeged-állomáson a szegedi újságírók teljes gárdája fogadta. Márkus Miksának, a Magyar Újságírók Egyesületének elnökének vezetésével a következő újságírók érkeztek Szegedre: Salusinszky Imre, Hegedűs Gyula, Kárpáthy Aurél, Kállay Miklós, Pünköszt Andor, Balogh Henrik, Walikowszky Károly, dr. Bálint Arthur, Süle Antal, Sziklay János, Szirmai István, Zimmer Ferenc.

Rövid üdvözlések után hosszú autósorban vonultak be az újságírók a városba. Amíg a budapesti újságírók a Kassban és a Tiszában lévő szobáikba frissítették fel magukat,

megérkezett autón Budapestről Rákosi Jenő

Schiller József és dr. Léderer Lajos kíséretében. Tizenkét órakor vonultak be az újságírók a szegedi osztály alakuló ülésére a kereskedelmi és

iparkamara nagytermébe. A kamara előtt Márkus Miksa üdvözölte Rákosi Jenőt, akivel együtt azután a teremben elfoglalták az elnöki emelvényt.

Alakuló diszközgyűlés a kamarában

A szegedi újságírók a legnagyobb tisztelettel, szeretettel és büszkeséggel, a legtisztább érzés vonzalmával köszöntötték a magyar újságírás vezérét, Rákosi Jenőt. Az alakuló ülés percekig ünnepelte nesztörát, aki szünni nem akaró tapsviharban állott fel szólásra.

Rákosi Jenő

Mikszáthnak azt a mondatát idézte, hogy minden jótett úgy hat, mint egy költemény, ő ezt a mondatot megfordítja: minden költemény egy jótett, amelyet a költő ad egy nemzetnek, ajándékoskedet, amely nem mulandó, hanem nemzedékről nemzedékre száll.

— Magunk között vagyunk — folytatta Rákosi Jenő —, tudjuk, hogy munkásai vagyunk a leg-hatalmasabb intézménynek, ami a világ teremtése óta keletkezett. Se vallás, se állam, se törvényhozás, azt a hatást, azt a hatalmat nem gyakorolhatta, mint az újság. Az újság, amely minden nap jön, az emberek elméjére borul, szívére táplálja, az emberi érdekeket szolgálja, kiszolgál nagyot és kicsit, szegényt és gazdagot és a mai világ már nem lehet nélküle, hogy az újságja el nem mondja véleményét mindenről. Mi ennek a nagy intézménynek szolgálai, cselédjei vagyunk. Tudunk kell egzisztenciánk, hivatásunk fontosságát, tisztában kell lennünk azzal, mi ennek a nemzetnek főérdeke. Tudjuk, hogy Magyarország ma iherlyzetében fenn nem állhat, de hogy a mai helyzetet biztosan megdönthessük és hogy elérhessük a magasabb célt, ahoz az kell, hogy az újságíró azt mindennap és minden órában szem előtt tartsa. Kartagót le kell dönteni, Trianont le kell dönteni! Rákosi beszéde végén újból elementáris erővel tört ki az ünneplés.

Utána

Márkus Miksa

nagyszabású beszéddel nyitotta meg az ülést. Egészen szokatlanul kezdtem felszólalásomat, — mondotta Márkus. — Nyugodt lélekkel kijelenthetem, hogy meg van a jogcímem arra, hogy kartársaim szeretettel forduljanak felém életem válságos pillanataiban, most, amikor 60 éves koromat elértem. De jogcímét formálok azért is, mert mestertől és tanítómától, Rákosi Jenőtől azt tanultam, ami egyetlen törekvésem: szeretetben, barátságban egyesíteni az újságíró társadalmat. Ne méltóztassanak azt hinni, hogy valami szentimentalizmus késztet erre, de úgy éreztem, hogy a sze-

retben egyesülés után el kell érünk az érdekekben való egyesülést is, ami nélkül jogos érdekeink nem érvényesülhetnek.

— Nem látom semmiféle akadályt annak, hogy jogos érdekeink érvényesüljenek akár a kiadókál szemben, akár az államhatalommal szemben, tehát ha ilyeneknek nincsen akadály, akkor miért ne volna lehetséges, hogy az újságíró minden politikai és világnézeti felfogás kikapcsolásával egyesüljön és tömörüljön. Mi ezt már megmutattuk budapesti újságírók, minek legpregnansabb kifejezése az, hogy tessék végignézni ezekben a padosorokban, amelyekben ott találjuk egymás mellett a mai gyűlésre leutazott kollégákat csakugy a Nemzeti Újságtól, vagy az Az Est-konszernától, a Magyarországtól és az Újságtól és így tovább.

a város díszbédét adott a sajtó tiszteletére

a Tisza-szálló nagytermében. A banketten megjelent többek között dr. Somogyi Szilveszter polgármester, mint a vendéglátó város képviselője, dr. Aigner Károly főispán, dr. Gaál Endre kultúr-tanácsnok, dr. Buócz Béla rendőrfőtanácsos, dr. Tonelli Sándor kamarai főtitkár, Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos.

Az első pohárköszöntőt

a polgármester

mondotta, aki határos beszédben emlékezett meg a sajtó nagy és nemes munkájáról.

— A világháború előtt mindig azt hallottam — mondotta a polgármester —, hogy hat nagyhatalom van Európában: Németország, Oroszország, Franciaország, Anglia, Ausztria-Magyarország, ez az öt nagy államhatalom és a hatodik, a sajtó. Azóta nagyot fordult a világ. Mi megszűntünk nagyhatalom lenni, hanem a sajtóról kitűnt, hogy az nagyobb hatalom valamennyinél, mert a világháború sorsát is Anglia, de különösen Amerika bevonásával Northcliff sajtója döntötte el.

— És most a megbolygatott világrend helyreállítására ismét a sajtó lép a küzdelembe. A trianoni szörnyűséget, az igazságtalanságnak ezt a felhőkarcolóját a sajtó támadja a szeretet és igazság nevében. A véget tovább sujtott, mint szabad lett volna és a nemes Rothermeré lord sajtóhatalmával mellénk, a sorsüldözött mellé állt, hogy kiengesztelje a sógora által felköltött nemezt. Az Isten áldja meg és kísérje eredmény az ő áldásos munkáját.

Minden újságíróban tisztelni kell a meggyőződést és hogy azt a lapvállalatot, amelyet szolgál, becsülettel szolgálja.

Mi azonban ne nézzünk egymásban semmi mást, csak azt, hogy arra való ember-e, van-e képessége, van-e hazafisága.

— Sok viharon mentek át az újságíró intézmények is a különböző forradalmakban. De a romokon már építünk és kötelessége minden újságírónak, hogy jóléti intézményeinek a megerősítésére törekedjen. A Magyar Újságírók Egyesületben pedig mindenki benne van, aki újságírónak számít politikai és világnézeti különbség nélkül és ezt az intézményünket is naggyá és hatalmassá kell tennünk.

— Mi, budapesti újságírók azonban úgy érezzük, hogy a mi munkánk felemás és addig nem is lesz tökéletes, amíg a vidéki újságíró társadalmat be nem kapcsoljuk az országos szervezetekbe.

En nem vagyok hajlandó különbséget tenni fővárosi és vidéki újságíró között.

Vannak fővárosi és vidéki lapok, de fővárosi és vidéki újságírók nincsenek, csak fővárosban és vidéken dolgozó újságírók vannak. Ugy érzem, hogy magyar újságíró csak egyféle van, akárhol is dolgozik, mert egyformán közös az érdeke. Ezért határoztuk el, hogy megváltoztatjuk a Magyar Újságírók Egyesületének alapszabályait és a vidékieket bekapcsoljuk az egyesületbe.

Boldog vagyok, hogy a Szeged városában dolgozó újságírók az első az országban, akik a Magyar Újságírók Egyesületébe lépnek.

Boldog vagyok azért, mert az a bizonyos fővárosi sajtó mindig Szegedről nyerte kiegészítését. Szeged szolgáltatja azokat a nagy tehetségeket, amelyek a legközelebb estek a mi szívünkhöz.

— Most még arra kérem Önöket, hogy ha vannak közöttük ellentétek, küszöböljék ki mindazt, ami újságírói újságírói elválaszthat és inkább azt keressük, ami közelebb hozza őket egymáshoz. A boldogulásnak egyetlen útja van: az egyetértésnek, a szeretetnek az útja.

Percekig zugott a taps a hatalmas beszéd után, majd Juhász Gyula indítványára kimondta az alakuló ülés, hogy lord Rothermeret táviratilag üdvözölje, aki az ólomkatonák millióit küldi a harcba Nagy-Magyarorszáért. Táviratilag üdvözölte az alakuló ülés Vészi Józsefet is 70-ik születésnapja és felsőházi taggá kinevezése alkalmából.

Rákosi Jenő zárta be ezután az alakuló diszközgyűlést.

Tömörkény emléktáblája előtt

Az alakuló közgyűlésről az összes újságírók a Tömörkény-emléktábla elé vonultak, amely előtt diszruhás rendőrök állottak diszörséget. Itt Kárpáthy Aurél, a Magyar Újságírók Egyesület főtitkára gyönyörű, költői szárnyalású beszéd kíséretében megkoszorúzták az emléktáblát. Az egyszerű, de bensői ünnepségen Tömörkény családja is részt vett.

Két órakor

Különös tisztelettel köszöntöm budapesti kiváló vendégeink között is Rákosi Jenő díszelnök és Márkus Miksa elnök urakat. Adja Isten, hogy a magyar hírlapírók országos egyesületének kiváló képességű elnöke továbbra is azzal a bölcsességgel vezesse a magyar újságírói gárdát, mint eddig vezette. Rákosi Jenő ömeltóságához bennünket, szegedieket nemcsak a megbecsülésnek, hanem az igaz, meleg szeretetnek a selyemszála is fűznek. A magyar hírlapírásnak ez a kohásom nesztora váltság időkben mellénk állt. Sokasem felejtjük el és mindig hálával emlékszünk meg róla, hogy amikor Nagy-Magyarország harmadik egyetemének elhelyezéséről volt szó, lapjának nemcsak hasábjait bocsátotta rendelkezésünkre, hanem ő maga is agítált igazságunk mellett. Mi igaznak tartjuk azt, hogy mikor az ember bajban van, az igazi barát akkor mellé áll és Rákosi Jenő igazi szegedi barátsága az élet mérlegének a sörpenyőjében teljes súlyának bizonyult. Áldja meg érte az Isten.

Rákosi Jenő

meghatva mondott köszönetet a polgármester üdvözléséért. Kijelentette, hogy mindig nagy, nemzeti ideálokért harcolt és ezért szállt sikra annak idején a szegedi egyetemért is. Tudta és tudja most is, hogy Szegednek nagy hivatása van a magyarság életében, mert az igazi magyar reneszánsz is innen fog előbb-utóbb kiindulni, hogy magyarabbá tegye a lelkeket, a kulturát, a művészeteket és a tudományt.

— Poharamat elsősorban Szeged város előljáró-